

Koncernkontoret

Regional planering

MÖTESANTECKNINGAR

Process Regionplaneprocessen
Skapad av Johanna Block
Godkänd av Gabriel Barrioz

Godkänt datum Ange datum
Version 251022
Ärendenummer Ange ärendenummer

Regionplanerådets sammanträde

Datum: 2025-10-22

Plats: Koncernkontoret Region Skåne, Malmö

Deltagare

Regionala utvecklingsnämnden

Anna Jähnke och Anna Ingers

Malmö-Lundregionen

Johan Bolinder (Skurup) och Johan Svahnberg (Höör)

Skåne Nordost

Camilla Palm (Kristianstad), Anders Hansson (Hörby) och Lotte Melin (Osby)

SÖSK kommunerna

Andreas Sjögren (Simrishamn)

Familjen Helsingborg

Peter Lindberg (Åstorp),

Skånes Kommuner presidium

Johan Andersson

Region Skåne

Gabriel Barrioz, enhetschef regional planering, Region Skåne

Johanna Block, samhällsplanerare, Region Skåne

Dagordning

1. Välkommen
2. Fastställande av dagordning
3. Föregående mötets anteckningar
4. Status Regionplan (20 min)
 - 4.1. Beslut aktualitetsprövning
 - 4.2. Processen framåt och tidplan
5. Diskussion: Regionplanerådets roll (30 min)
6. Diskussion: Robusthet och jordbruksmark i kommande regionplan (45 min)
7. Mötestider 2026
8. Övriga frågor
9. Mötet avslutas

Mötesanteckningar

1. Anna Jähnke (ordförande) hälsar välkommen.

2. Fastställande av dagordningen.

3. Föregående mötets anteckningar.

Saknas.

4. Status Regionplan (20 min)

Föredragning av Johanna Block. Bilder från denna punkt framgår av bifogad presentation.

Sammanfattning av aktuell status i processen samt tidplanen framåt. Prövning, bedömning och beslut av regionfullmäktige. Även inkomna synpunkter från kommunerna och länsstyrelsen Skåne redovisas. Synpunkterna sammanfattas i utvecklingsområdena: *Totalförsvar och beredskap, Energiförsörjning och infrastruktur, Klimat och hållbarhet, Flerkärnigheten samt Process och genomförande.*

Aktualisering av Regionplan 2022–2040 innebär en utveckling i perspektivet robusthet men också att ge en tydligare regional vägledning.

Frågan om från vilka synpunkterna kommer ifrån – politiker eller tjänstepersoner? Rådet uppmanas undersöka hur förankringen sett ut i kommunerna. Det är viktigt med det politiska mandatet och medverkan i processen.

Tidplan – Johanna visar den preliminära tidplanen. Denna innebär begränsad tid för dialog innan samrådet men möjliggör för detta under samrådet. Informationsmöte med tjänstepersoner har hållits, likaså har tidplanen informerats om på planeringssamverkan. Regionplanerådet och hemsidan är viktiga kanaler för kommunikation under samrådet. Likaså är kontakt med tjänstepersonerna i hörnen en viktig aspekt.

5. Diskussion: Regionplanerådets roll (30 min)

Föredragning av Johanna Block. Bilder från denna punkt framgår av bifogad presentation.

Rådets roll i förankring och uppdrag, till att det blir mellankommunala frågor. Vägledande frågor framåt i processen men kanske även i andra regionala fysiska frågor? Hur vara med i processen?

Diskussion

Rådet konstaterar att närvaron har varit bristfällig och diskuterar om anledningen till detta. Exempelvis framförs synpunkter på veckodag, innehållets relevans men också att de som inte medverkar bör bidra med sina synpunkter om varför de inte deltar. Frågan om att arrangera regionplanerådet i samband med ett annat forum presenteras också som idé.

Vidare menar rådet att intresset har ökat när det funnits konkreta frågor eller innehåll att ta ställning till. Ett medskick till regionplaneprocessen är således att ”spetsa till” innehåll och

frågeställning och om vad rådets representanter ska ta ställning till, gärna redan i mötesinbjudan. Då finns det även möjlighet för intern förankring i kommunerna.

För år 2026 enas rådet om att ett digitalt kortare möte ska arrangeras under våren med fokus på upplägg för samrådet. Till hösten arrangeras ett fysiskt möte.

6. Diskussion: Robusthet och jordbruksmark i kommande regionplan (45 min)

Föredragning av Johanna Block. Bilder från denna punkt framgår av bifogad presentation.

Kort redogörelse över rapporten Anspråk på jordbruksmark – kartläggning för Skåne och de ställningstaganden som görs i *Regionplan för Skåne 2022–2040*. Även ställningstaganden i *Skånes livsmedelsstrategi 2030 - Smart mat* och den nationella livsmedelsstrategin presenteras. Livsmedelsförsörjning problematiseras utifrån hushållning med mark. Synpunkterna, som inhämtades vid aktualiseringsprövningen, om önskemålet en ”tydligare vägledning” redogörs – vad innebär det för hanteringen av den skånska jordbruksmarken? Behövs delregionalt ställningstagande och vad är synen på behovet av ökad självförsörjningsgrad?

Diskussion

Synpunkter framförs om att klassificeringen av jordbruksmark behöver ses över och att all jordbruksmark inte är brukningsvärd. Undanta jordbruksmark från exploatering är en nationell fråga och rådet för ett resonemang om att de skånska kommunerna bör få ekonomisk kompensation i så fall.

Synpunkt framförs om att självförsörjningen är en medborgarfråga och att vid kris kan annan mark användas för livsmedelsproduktion, så som exempelvis parker. Vidare ställs frågan om jordbruksmark och produktion vid kris. Region Skåne svarar att det finns statistik och projekt inom detta område.

Det finns en uppfattning om att Länsstyrelsen Skåne troligtvis kommer bli hårdare i sina bedömningar framöver om att undanta jordbruksmark från exploatering och att olika bedömningar görs vid exploatering av jordbruksmark. Det resoneras om regionplanen kan vara till hjälp då uppfattningen är att Länsstyrelsen Skåne avslår avstyckning för enskilda hus. En minskande befolkning är en utmaning och följderna kan bli att lantbruk läggs ner. Små avstyckningar kan därför vara positivt, mer robust.

Det diskuteras om att det kan vara bra att träffa Länsstyrelsen Skåne för att diskutera synen på jordbruksmark. Likaså är Lantbrukarnas riksförbund, Lantmännen, jordägarna och näringslivet viktiga i en sådan diskussion. Försvarsmakten bör kanske också vara med?

Positivt med delregionala avvägningar. Även mindre kommuner ser utmaningar i bevarande jordbruksmark och etableringstryck. Tydligare vägledning kan vara av godo och kan också innebära att inte några avvägningar görs.

Rådet är av uppfattningen att storstäderna exploaterar mest jordbruksmark på grund av exploateringstrycket. Tillväxten är beroende av att jordbruksmark tas i anspråk. Det finns på detta vis därför en inbyggd konflikt mellan tillväxtmotorerna/regionala kärnorna och de mindre tätorterna. Tillväxten och etablering av logistikcenter diskuteras också.

Frågan ställs även om hur andra län hanterar frågan om exploatering av jordbruksmark. Det vore intressant omvärldsbevaka denna fråga.

Rådet resonerar om behovet av att beskriva behovet av jordbruksmark men att det finns svårigheter med mer detaljerade beskrivningar. Rådet menar att kommunerna har olika förutsättningarna och att avvägningar ska göras inom den kommunala fysiska planeringen.

Avslutningsvis sammanfattas diskussionen av ordföranden om att frågan om jordbruksmark tas med i den fortsatta

regionplaneprocessen och att rådet behöver fundera på hur vi kan diskutera det framöver. Det blir inte konstruktivt att skylla på länsstyrelsen. Att ta jordbruksmark är en politisk avvägning.

Att ta fram tydligare riktlinjer faller som förslag, men rådet uppmanas att undersöka i respektive organisation hur regionplanen kan utformas för att underlätta i frågan om exploatering av jordbruksmark. Regionplaneprocessen bör också undersöka hur andra regioner hanterar exploatering av jordbruksmark samt att föra dialog med länsstyrelsen Skåne och andra organisationer.

7. Mötestider 2026

Vår 2026 – digitalt kortare möte inför samråd

Höst 2026 – fysiskt möte under samråd

8. Övriga frågor

Inga frågor ställdes.

9. Mötet avslutas

Ordförande tackar för dagens möte.